

Een 6-raams 'actievolkje' ontvangen en dan ...

De VCI levert of leverde je een 6-raams Carnica-F1-actievolkje.

Hoe daarmee verder te gaan heb je geleerd op de basis cursus en de leverancier heeft als het goed is ook al enkele tips meegegeven. Onderstaande info is ter aanvulling.

*We geven hier **extra** aandacht aan: 'hoe blijvend met een F1-volk te imkeren'.*

1^e jaar

Ruimte geven

Als regel krijg je een 6-raamsvolkje met een jonge F1-koningin met een aantal ramen broed en enkele andere ramen zoals voer-, stuifmeel- en/of uitgebouwde kunstraat. Het belangrijkste is nu dat je volkje gaat groeien, om groot en gezond de winter in gaan. Hoe doe je dat?

Bij voldoende dracht groeit je volkje zeer snel. Maar daarvoor moet ruimte zijn, dus hang je volkje tijdig over in een broedbak met 10 ramen. Daarbij geldt: voer- en stuifmeelramen aan de zijkanten, het broed in het midden en kunstraat tegen de zijkanten van het broed hangen.

Bij drachttekort (bijv. na half juli als de linde is uitgebloeid) kan je de groei bevorderen door regelmatig suikerwater (1 gewichtsdeel suiker / 1 gewichtsdeel water) 250 ml per keer te voeren. Als het merendeel van de kunstraat is uitgebouwd en deels belegd met eitjes, en er volop dracht is, is het soms (bij overbevolking van de kast) raadzaam om een 2^e broedbak onder de BK met broed te plaatsen. Meestal is het bovenstaande in het eerste jaar voldoende.

Varroa bestrijden

Je volk moet gezond de winter ingaan. Pas daarom tijdig (medio juli), d.w.z. voordat de 'winterbijen' geboren worden, varroabestrijding toe. De winterbijen, die vanaf augustus worden geboren, mogen niet aangetast zijn door de varroamijt. Nogmaals bestrijden aan het eind van het jaar, tweede helft december. Voor de varroamijtbestrijding wordt verwezen naar de 'bijen@wur-brochure' ['Effectieve bestrijding van varroa'](#).

Inwinteren

Inwinteren houdt in dat je je volk voldoende voer meegeeft om goed de winter door te kunnen komen. Bij een volk op twee broedkamers kan de onderste broedkamer met vers uitgebouwde raat boven geplaatst. Staat het volk nog op 1 bak, dan wordt daaronder wel een honingrand met enkele lege uitgebouwde 'klimramen' geplaatst. Het volk heeft dan ruimte om naar beneden uit te hangen.

Voor een carnica volk betekent voldoende voer dat het ongeveer 14 kg voer moet hebben. Dat kan door niet alle honing te oogsten, in combinatie met het voeren van suikerwater; 3 kg suiker in 2 liter water of met een kant-en-klare jerrycan invertsuiker. In een can zit 14 kg suikerstroop, reukloos (minder kans op roverij) en de bijen slaan invertstroop makkelijk op. Probeer half/eind september klaar te zijn met voeren. Gebruik de bodemlade alleen tijdens varroabehandeling en haal hem daarna weg, ook in de winter. Een volk kan namelijk beter tegen kou dan tegen vocht, dat leidt tot (schimmel)infecties e.d..

2^e jaar

Uitwinteren

Zodra in het voorjaar bij zonnig weer de temperatuur weer boven de 12-14 °C ligt kunnen we kijken of de volken goed door de winter zijn gekomen, meestal eind maart/begin april. Liggen er dode bijen op de bodem, dan maken we de bodem schoon en verwijderen oude vervuilde en/of beschimmelde raten. Een teveel aan voerramen (4 voerramen in de kast is dan genoeg) verwijderen we ook. De lege ruimte vullen we op met ramen met kunstraat. Zo ontstaat er weer ruimte voor je volk om te groeien. Het teveel aan voerramen bewaren we voor eventuele broedafleggers of vegers die je gaat maken voor zwermverhindering.

Ruimte geven

Voldoende ruimte werkt ook voor Carnicavolken zwermvertragend. Staat je volk nog op 1 broedkamer, dan kun je in april een broedkamer (BK) met ramen met kunstraat bovenop de eerste broedkamer plaatsen. Je volk moet dan wel voldoende groot zijn, d.w.z. minstens 7 straatjes bezet met bijen. En er moet al dracht zijn, bijvoorbeeld wilg. Tegelijkertijd wordt er ook een 'bouwraam' (leeg raam waarin darrenraat kan worden gebouwd) tegen het

broednest geplaatst. Dit om varroamijten in darrenbroed te 'vangen'. Mocht de koningin niet gemerkt zijn, dan is dit het moment om haar te zoeken en te merken. Het volk is nu nog relatief klein zodat de koningin gemakkelijk te vinden is. Bij voldoende voorjaarsdracht (bijv. fruitbomen) kun je – zodra de bovenste broedbak is uitgebouwd en goed bezet met bijen – een koninginnenrooster en een honingkamer plaatsen.

Zwermverhindering

In de basis cursus heb je geleerd om een veger (koninginnenaflegger) te maken. Zo voorkom je dat je volk gaat zwermen. Doe je dit met je actievolkje, dan zit in de veger je F1-koningin. In het volk zelf wordt dan een nieuwe koningin opgetrokken uit redcellen. Dat wordt dan een F2-koningin. Ten opzichte van een F1-volk heeft dat nadelen, bijv. minder 'vriendelijk', minder voorspelbaar m.b.t. zwermen e.d. Daarom wordt hieronder een methode beschreven hoe te handelen om een F1-volk te handhaven.

Medio mei - een broedloze aflegger (veger) maken

Moer in kluisje doen en ca. 4-6 ramen bijen in een emmer met gaatjesbodem of gaasbodem vegen. De bijen besproeien met oxaalzuur opgelost in water 3% en bijen voorzichtig opschudden, voor 6 ramen bijen 6x5=30 ml oplossing gebruiken (zie 3-gangenmenu Bijen@wur). De bijen dan vanuit de emmer in een zesramer doen; aan weerszijden een raam voer, 2 uitgebouwde ramen in het midden en 2 kunstraat. Heb je geen uitgebouwde ramen, dan 4 ramen met kunstraat. Wees voorzichtig met het plaatsen van de ramen, de bijen de gelegenheid geven om op de ramen te klimmen, en eerst de lege ramen plaatsen daarna de voerramen. Moer in kluisje met suikerslot inhangen en kast 3 dagen dicht laten. (Indien geen voerramen aanwezig, dan voerbak erop.) Na 3 dagen kan het vlieggat open.. Na 4 weken, als er broed gaat uitlopen, overhangen in een tienramer.

In het oude volk: doppen breken

In het moerloze oude (F1)volk niet op de 13^e dag maar **na 9 dagen** alle doppen wegbreken. Om weer een F1-moer te krijgen moet je eitjes en heel jonge larven van een P-moer hebben. Daarvoor kun je terecht bij een collega-imker of mentor van de VCI. Vraag deze om een heel klein vierkant uitgesneden stukje raat (4x4 cm) met alleen eitjes . Dit stukje raat implanteren in een raam van je oude volk. Daarvoor een stukje van 4x4 cm uit dat raam snijden en het verkregen stuk met eitjes/jonge larfjes in het gat 'monteren' d.m.v. punaises en/of elastiekjes om het raam. Je hangt dit raam terug in het oude volk en dat nu 3-4 weken met rust laten; er hoeven na 12-13 dagen geen doppen gebroken te worden; de eerst uitlopende koningin doet dat namelijk zelf. Daarvoor is het wel belangrijk dat het oude volk niet groot is, want anders zouden er nazwermen af kunnen komen. Twijfel je, kijk dan toch op dag 13 na het implanteren of er doppen gebroken moeten worden.

Zo krijg je weer een F1-moer in het oude volk en blijven de raseigenschappen behoorlijk behouden.

24 Dagen na het inmonteren van het stukje broed kan je de moer even in een kooitje doen en gaan merken en het volk (zonder de moer) besproeien met een 3,5% oxaalzuuroplossing. Dan zijn de mijten in het volk (nog geen gesloten broed) goeddeels verwijderd.

4 Weken na inhangen van eitjes van P-moer

Na 4 weken wordt gecontroleerd of het 'oude' volk een leggende koningin heeft. Dit is te zien aan werksterbroed in alle stadia. Indien deze procedure succesvol verlopen is heb je nu 2 F1-volken.

Aan te raden is om de F1-koninginnen niet langer dan 2 jaar en P-koninginnen uiterlijk 3 jaar aan te houden. Bij jonge koninginnen is de kans op wintersterfte klein.

Maar indien het volk darrenbroedig is.....?: Twee dingen kunnen aan de hand zijn: de koningin is niet of niet goed bevrucht; of er zit geen koningin in het volk en de werksters zijn eitjes gaan leggen. Je kunt het volk op ca. 10-15 meter van de andere volken op een laken o.i.d. compleet afslaan (leggende werkster of slecht bevruchte koningin is namelijk niet te vinden, zij kan echter niet vliegen), en laten afvliegen op buurvolken op de stand of op de veger die je nog achter de hand hebt.

Zit er in je oude volk een nieuwe F1-koningin, maar wil je niet met 2 volken de winter in dan kan je na de zomer verenigen (krantmethode) waarbij je de oudste koningin verwijdert.

Voor vragen verwijzen we je naar een mentor in je regio (zie www.verenigingvancarnicaimkers.nl>vereniging>mentoren).

De VCI wenst je succes met het imkeren met je carnicavolk!

VCI, april 2020

Met dank aan Gerrit Freije en Theo Vulink